

Universitätsbibliothek Paderborn

**Westphalia Sancta, Beata Et Pia, Sive Vitæ Eorum Qui sua
sanctitate et piis exemplis Westphaliam illustrârunt**

Complectens eorum vitas, qui certò aut verisimiliter Natione Westphali
reperiuntur cum titulo Sancti aut Beati

Strunck, Michael

Neuhusii, 1715

S. Stephanus Martyr, aliàs Simon dictus, è Corbeiensi Monasterio Ordinis
S. Benedicti primus Episcopus Helsingensis in Suecia, & praecipuus illius
gentis Apostolus

urn:nbn:de:hbz:466:1-28481

S. STEPHANUS Martyr, aliàs Simon dictus,

è Corbeiensi Westphaliæ Monasterio pri-
mus Episcopus Helsingensis in Suecia, &
præcipiuus illius gentis Apostolus.

Refertur cum titulo Sancti à Ioanne Vastovio
in sua vite Aquilonari; & à continuatoribus Bol-
landi in Actis Ss. ad diem 2 Iunii: ubi n. 18 etiam
additur breve elogium, quo eum exornare, &
Westphaliæ Sanctæ à se cogitatæ inserere olim vo-
luit P. Ioannes Kloppenburg S. J. Statua ejus in
choro templi Corbeiensis inter alios ejus loci indi-
genas Sanctos exhibetur cum hac inscriptione :
S. Stephanus Episcopus Upsalensis (corrigi-
Helsingensis) in Suecia. Vita ejus, quam hic da-
mus, contexta est ex iis, quæ de ipso referunt Ioan-
nes Magnus Episcopus Vpsalensis apud Continua-
tores Bollandi, & Adamus Bremensis in sua histo-
ria Ecclesiastica. Fuit Episcopus non Vpsalensis,
sed Helsingensis in Suecia, ordinatus ab Adalberto
Archiepiscopo Bremensi, & ab eo appellatus Si-
mon, uti constat ex Adamo supra citato, cuius hac
sunt verba : In confiniis Suecorum vel Nord-
mannorum habitant Scritefinni &c. Regio
eorum est Halsingaland, ad quam primus est

S 5

ab

ab Archiepiscopo (*Adalberto*) designatus Ste-
phi Episcopus, quem ipse mutato nomine Si-
monem vocavit. *Floruit circa annum Christi,*
non 889, ad quem eum refert Bucelinus in Anna-
libus Benedictinis; sed 1060 & aliis subsequenti-
bus; videturq; vitam protraxisse post obitum A-
dalberti Archiepiscopi consecratoris sui, hoc est,
post annum Christi 1072; eò quod Adamus Bre-
mensis, qui eo usque historiam suam produxit, nul-
lam de ejus morte ac Martyrio mentionem faciat.
Passus est 2dā Iunii Norala in Helsingia, mulier
post obitum miraculis clarus. Est autem Helsin-
gia Suecia Regio, ab Uplandia, cuius caput Upsala
est, interiectu Gestriciae semota, ad cuius ingressum
prope Sinum Bothnicum sita est Norala.

Stephanus Helsingorum in Suecia primus
Episcopus, in Corbejensi Westphaliæ
Monasterio ab ineunte adolescentia educa-
tus est, in eóq; vitæ non Christianæ solum, sed
etiam religiosæ legibus ita institutus, ut ob
eximia virtutum suarum decora idoneus ap-
pareret, qui in ultimi septentrionis plagas
Evangelicæ veritatis lumen posset infunde-
re. Erat id temporis Regnum Sueciæ adhuc
ethnicæ superstitionis horrore undique cir-
cumfulum: & quanquam aliquod fidei Chri-
stianæ jubar haud pridem in illud incidisset,

Regum

Regum tamen aliquorum torpore ac defes-
tione ad pristinam idololatriā ità relapsum
erat, ut qui unum verūmq; Deum colerent,
pauci superessent. Præcipuum nationis Pan-
theon erat Upsala, tunc nondum civitas, sed
magnificum duntaxat ex auro templum, tri-
bus Suecorum Numinibus Thor, Wodan, &
Fricconi sacrum. Summa & omnium pro-
vinciarum concursu frequentata celebritas
agebatur post novennium quodlibet, eóq;
tempore novem capita tam ex hominibus,
quàm ex omni animante masculino dæmonū
vectigal erant, sanguine supra execrables
aras imolato; corporibus autem canum ho-
minūmq; mixtim in luco proximo ità suspen-
sis, ut aliquando illorum septuaginta duo è
sacrilegis arboribus pendere visa sint. Hujus
tam nefandæ superstitionis horror tametsi
plurium Catholicorum animos vehementi
commiseratione tangeret; spes tamen omnis
juvandi miseros tantisper interclusa erat, do-
nec post obitum Emundi Gamulis ad Sueco-
rum sceptra sublevatus esset Rex Stenillus,
homo, ut Adamus Bremensis inquit, *fidelis*
Domino IESV Christo; quippe qui solus ferme
reliquias Christianæ fidei inter barbaros su-
stinuerat, & jam olim repulsos Ecclesiæ Bre-
mensis

mensis ablegatos cum lacrymis prosecutus,
 eorum pro se preces orationēsq; ardenter ex-
 poposcerat. Hic itaque consenso Sueco-
 rum solio cùm putaret imperantūm sceptrā
 nulla re magis, quām pietate ac religione sta-
 biliri , primas statim regiminis sui curas eō
 præcipue vertit, ut subjectæ sibi nationis ani-
 mos ab idolorum cultu ad veræ sinceræq; fi-
 dei disciplinam refingeret. Quod ut faciliori
 negotio in effectum deducere posset , viam
 illi Deus præparabat insigni quodam miracu-
 lo , per omnes postea Suecorum provincias
 latissimè divulgato. Erat è gentilium apud
 Upsalam Sacerdotum ac poparum numero,
 cui uterque oculus repentinâ excœcacione à
 Deo percitus diem subtraxerat : jámq; ido-
 lis ac dæmonibus suis, ut usuram lucis restitu-
 erent, frustra invocatis , subibat animum su-
 spicari , num fortè Christianorum Deus po-
 tentior ad sanandum foret, aut ab eo hoc sibi
 malum, ob inanum, queis ministrabat, Deo-
 rum venerationem inflictum esset ? Ista co-
 gitanti nocte proxima videndam se exhibet
 Beatissima cœli Regina Virgo Deipara ; at-
 que ut erat amabili ac decora facie, rogat mi-
 serum : an abjectis idololatrarum erroribus
 credere velit in Christum JESUM Filiū suum, si

ab eo

ab eo possit visum recipere. Cūmq; ille haud
difficulter in oblata consentiret : *in nomine*,
inquit, *IESV Christi Filii mei lumen oculorum
recipe, simūlq; pro certo habe locum hunc, ubi nunc
ad execrabilis aras tantus innocentium crux ef-
funditur, meis honoribus proximè dedicatum iri.*
Credidit homo, tantis prodigiis ad fidem ex-
citatus ; & ne beneficii sibi collati gratia ma-
neret in abscondito, per universas Sueciæ re-
giones circumcursans facili negotio persuasit
plurimis, ut agnolcerent Deum illum verum
atque unicum, qui tenebrosis oculis sospita-
tē & luminis amissi copiam reduxisset. Tum
verò Stenkillus Rex nihil ultra cunctandum
arbitratus continuò suos ad Adalbertum Bre-
mensem Archiepiscopum oratores misit, ro-
gans obsecrānsq;, ut quoniam regiones jam
ad messem albæ forent, ejusmodi viros pro-
pediem ad se dirigeret, qui non solùm doctrina
ac sanctitate conspicui; sed etiam ad quæ-
vis adversa fortes, gentem asperam Catholi-
cæ veritatis legibus informarent, nec, si opus
foret, pro Deo & alienæ, salutis incremento
mortem refugerent. Optatissimum id acci-
debat Adalberto nuncium, utpote cui cura
ac legatio Sedis Apostolicæ pro converten-
dis ad Christum regnis Aquilonaribus, jam
pri-

pridem imposita fuerat. Quamobrem va-
rios confessim Episcopos in Sueciam emit-
tendos consecrat : ac primò quidem è Bre-
mensi Clero Adalwardum juniores (nam
senior jam annis aliquot eodem præcesserat)
& cum eo Beatum Stephanum è Corbejeni
Westphaliæ Monasterio , quem ipse mutato
nomine Simonem appellari voluit ; ambos
literis & Apostolica morum probitate con-
spicuos , ambos Evangelicæ prædicationis
gratiâ plurimùm exornatos, & pro Deo mori
cupidos. Hi postquam per ingentia matis
spatia festinatis itineribus in Uplandiam per-
venere , à Stenkillo Rege , & omni populo
magnis honoribus excepti sunt in urbe Sigtu-
nensi Upsaliam inter Holmiāmq; media ; e-
āmq; brevi tempore unà cum locis adjacen-
tibus ad fidem Christiano Catholicam felici-
ter perduxeré. Exinde Adalwardus sedem
ibi Episcopalem tenuit : Stephanus autem
quem incensa in Deum charitas longius pro-
pellebat,in ipsa septentrionis extremi viscera
progressurus , suos ad Helsingiam pedes ver-
tit,nihil ambigens, quin gratia omnipotentis
Dei virtutem suis conatibus esset additura.
Nec eventus reverà tam ampla spe ac deside-
rio minor fuit. Cùm enim provincia illa,uti
testa-

testatur Joannes Magnus , præ alia quavis
Suecorum gente homines magis ad bona ce-
reos , longeq; mitiores ferat , intra annos ali-
quot tam innumerabilem populi multitudi-
nem Christo & Ecclesiæ acquisivit , ut uber-
tas collectæ messis omnem ejus expectationē
longè transcenderet. Una in oculo sudes ad-
huc erat Upsalense fanum , quo superstite pe-
riculum erat , ne fortè imbecilles conversorū
animi quandoque in errorem relapsuri , suæ
salutis naufragium facerent. Itaque ut ob-
staculum istud sat̄is tempestivè è medio tol-
leret , correpto mox itinere sese ad Adalwar-
dum contulit , cum eo deliberaturus , quo de-
mum meliore modo detestanda illa idolorum
trias suis è sedibus deturbari queat. Neque
dubium est certè , quin Adalwardus initio
saltem huic sese proposito non parùm oppo-
suerit , quippe qui jam olim Stenkilli Regis
suasionibus à simili animositate demotus fu-
rat , ne efferati barbarorum animi novis tu-
multibus Evangelicæ prædicationis cursum
planè convellerent. Quia tamen Beatus Ste-
phanus consilio huic suo ardentius inhære-
bat , tandem & ipse hujus opinioni videtur
consensisse , persuasus forsitan illo Beatissimæ
Virginis vaticinio , locum hunc suis honori-
bus

bus proximè dedicatum iri. Nec mora ad Upsalense Pantheon unà convolant, ad idola illic posita manus applicant, eaq; ad terram demoliri, confringere, dissipare satagunt, au-
lu quidem laudabili ac generoso ; sed felici
minimè. Ambo enim à barbaris compre-
hensi non aliam sui facinoris mercedem re-
tulere, quām quòd virgis ultricibus castigati,
ad sedes suas remeare possent gaudentes, quo-
niam digni habitu sunt pro nomine IESV conti-
meliam pati. Ità Stephanus eventu irrito in
Helsingiam se recipere compulsus fuit; ibiq;
demum exoptati Martyrii palmam gloriose
consecutus est die 2da Junii, sepultusq; in op-
pido Norala ad sinum Bothnicum, ubi ad an-
num usque 1532 variis miraculis in Ecclesia
fulsit, habitusq; est primus ac præcipuus Hel-
singorum Apostolus.

S. TETWIGIS Virgo, aliis Tuetwifis

Monialis Ordinis S. Benedicti in Diœcesi
Mindensi.

Refertur cum titulo Sanctæ à variis Auëtori-
bus ; quanquam nomine paululum immutato. Io-

annis